

Bogár László: A függetlenség ára

2014 október 02. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Jól tudjuk, hogy a függetlenné válásról szóló skót népszavazáson igen magas részvétel mellett végül azok győztek, akik elutasítják Skócia önálló állammá válását.Érdemes azonban kicsit elmerengeni a tanulságokon, a mélyebb összefüggéseken.

Talán abból kellene kiindulni, hogy a modern Nyugat, a modern Európa létrejöttében döntő szerepet játszott az a

vesztfáliai béke, amely az 1618 és 1648 között lezajlott harmincéves háborút volt hivatott lezárni. Ezután fogadták el azokat az elveket, amelyek többé-kevésbé mindmáig meghatározzák a nemzetközi együttműködés rendszerét. Ezek között olyanokat találunk, mint a szuverenitás, a területi épség megőrzése, a határok sérthetatlensége, a nemzeti önrendelkezés, a be nem avatkozás.

Ebből is érzékelhető, hogy a számos különböző elv nagyjából ugyanazt a célrendszert írja körül némileg eltérő hangsúlyokkal, másfelől az is, hogy ezek között az elvek között azért komoly ellentmondások is adódhatnak. Arról már nem is beszélve, hogy a nemzetközi közösség, pontosabban az annak nevében fellépő mindenkori globális „birodalom” ezeket az elveket, enyhén szólva sem mindig alkalmazza következetesen. De vajon melyek az ilyen elszakadási törekvések elsődleges indítékai?

Nos, a nyugatias modernitás számára a fő szempont általában az anyagi újraelosztási rendszerben betöltött státus. Vagyis egy emberi közösség akkor akar kiválni egy tágabb szerveződésből, ha úgy véli, hogy abban olyan újraelosztási folyamatok zajlanak, amelyek számára kedvezőtlenek. Egészen egyszerűen azért tehát, mert meglátásuk szerint a „birodalmi központ” több erőforrást szív el, mint amennyit visszaoszt. Tévedés ne essék, még ha tartósan így is áll a helyzet, akkor sem feltétlenül kell az adott lokális közösségnek a kiválás mellett döntenie, mert lehetnek olyan nem anyagi jellegű hozadékok is a nagyobb szövetségi rendszerben maradásnak, amelyek mindenképpen „kifizetődővé” teszik azt. Ez az összefüggés persze fordítva is igaz, vagyis az adott lokális emberi közösség akkor is dönthet a kiválás kezdeményezése mellett, ha anyagi értelemben haszonélvezője ugyan az újraelosztó rendszernek, de valamilyen szimbolikus, kulturális szempont miatt mégis úgy érzi, el kell szakadnia. Arról nem is beszélve, hogy minden ilyen kiválási kísérlet lehet szimpla zsarolás is. Ezekben az esetekben az adott „lokális” valójában nem kiválni akar, csak jobb pozíciót elérni az újraelosztási rendszerben ezzel a fenyegetéssel. Arra számít, hogy a „birodalom” széthullásától tartva a megrettent birodalmi elit inkább teljesíti minden kívánságát, csak nehogy precedenst teremtsen.

Az elmúlt két évezred során Európa hatalmas változásokon ment át. Ezek a változások részben bomlási, részben pedig egyesülési vagy éppenséggel újraegyesülési folyamatok voltak. A Római Birodalom először „egyesítő” volt, noha a meghódított térségek újabb és újabb provinciái nem „önként léptek be”. Aztán a birodalmi újraelosztási

rendszer degenerálódása egy kritikus ponton túl megállíthatatlan hanyatláshoz vezetett, a birodalom szétesett, majd eljött a végső szétválás pillanata. Néhány évszázadon belül azonban megkezdődött az újabb és újabb birodalmak létrehozása, és ez a folyamat lényegében ma is tart. Úgy kell elképzelnünk ezt a változást, mint a földkéreg tektonikai lemezeinek széttörései, illetve egyesülési folyamatait. Semmi okunk feltételezni, hogy van valami végső és megváltoztathatatlan állapot, amely után már soha nem lesz semmiféle határváltozás Európában. Felbomlások és egyesülések fognak majd lejátszani a jövőben is, természetesen határmódosulásokkal együtt, és ahhoz, hogy a következményekre felkészüljünk, pontosan kell látnunk a mozgatórugókat. Ahogy már említettem, egy emberi közösség azért akar kilépni egy tágabb közösségből, mert úgy érzi, hogy helyzete méltánytalan, mert tartósan több anyagi, fizikai, szellemi erőforrással járul hozzá a tágabb közösség működéséhez, mint amennyit attól elnyer. Ha történelmi mércével mérve igaz van, akkor a kiválási törekvéssel csak megjelenít egy történelmi erőt, ami előbb vagy utóbb szétroncsolja a birodalmat, a tágabb entitást. Elfordulhat azonban az is, hogy az adott lokalitás téves döntést hoz, és a történelem ezt igazolja is.

Trianon századik évfordulójához közeledve nekünk, magyaroknak például be kellene bizonyítanunk, hogy minden, a történelmi Magyarországból kiváló entitás tragikusan rossz döntést hozott. Azt feltevést, miszerint, ha a történelmi Magyarország egyben marad, ma kivétel nélkül mindenki – románok, szlovákok, ukránok, szerbek, horvátok – méltóbb emberi életet élne, mint most. A skót népszavazás egyik legfőbb tanulsága tehát talán az lehet, hogy az egyes emberi közösségeknek arra kellene törekedniük, hogy stratégiaiilag pontos képük legyen az őket magukba foglaló nagyobb entitásokkal közös erőforrás-áramlási rendszerükről. Csak ebben az esetben hozhatnak ugyanis olyan döntéseket, amelyeket aztán valóban igazol a történelem.

Bogár László – magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

[Tweet](#)

Raffay Ernő ajánlásával
Kortörténeti dokumentumgyűjtemény,
készült jelképesen **1919** sorszámozott példányban

Hangskönyv CD melléklettel

Ajánló

